

Fills i filles de famílies immigrades a Catalunya i la Unió Europea

EMIGRA NEWSLETTER

Desembre 2011 n.

Editorial

A Catalunya, la segona CCAA amb majors efectius i intensitat de fluxos de l'estat, la història d'immigració prèvia ha ajudat relativament poc a crear condicions d'integració i *acomodació sense assimilació* (Gibson, 1988) per la nova immigració, i han estat més les polítiques endegades en els darrers anys i el període de

controvertit creixement econòmic viscut els que han emmarcat les condicions de recepció.

Des de Catalunya s'han reclamat insistentment competències i recursos per gestionar un fenomen de transformació que afectava el disseny i el desplegament d'un estat del benestar, que ara perilla per tothom.

Segons dades de la Secretaria per la Immigració, amb una certa ralentització en la intensitat dels fluxos, el 2007 ja es situava per primera vegada la immigració familiar per damunt de la immigració laboral, i el 2008, el 28,3% dels nous naixements a Catalunya corresponien a nadons fills de mares nascudes a l'estranger (Font: Migracat).

Ve de la pàg. anterior

Novetats

1) Ja tenim el web actualitzat i traduït a l'anglès. (<http://grupsderecerca.uab.cat/emigra/>).

2) EMIGRA obté dos nous projectes de recerca:

El primer, finançat per l'Open Society Institute, és una avaluació dels 6 anys del "Pla Integral pel Poble Gitano" a Catalunya sota la direcció científica d'Ábel Bereményi i coordinada per Anna Mirga, de la Federació d'Associacions Gitanes de Catalunya.

El segon, *Fills i filles de famílies immigrants a Catalunya: gestió de la interculturalitat per a la cohesió social*, és un projecte del CER-Migracions (GEDIME, EMIGRA i SIDA i Societat) finançat per Recercaixa-AGAUR, convocatòria 2011.

Continguts del Núm. 10:
Equip de recerca Araf1-2010-00032
Documentació, maquetació i difusió: Alex Paniagua
Direcció i edició:
Sílvia Carrasco
ISSN 2013-116X

emigra
Educació, Migracions i Infància

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

En l'actualitat, la població menor catalana (0-17) té una composició sociocultural, socioeconòmica, lingüística i fenotípica d'una diversitat sense precedents, augmentada per l'arribada d'infants procedents de l'adopció internacional, també anomenada la *migració silenciosa*.

És més urgent avaluar la implementació del model d'integració a Catalunya a partir de la identificació de les condicions d'inclusió/exclusió i pertinença de la població menor, en la seva diversitat i en el seu conjunt, dins de l'àmbit sociopolític on s'implementa aquest nou model, i fent també una especial atenció al grup d'edat dels joves (18-25) que s'han anat incorporant a la societat catalana o que varen néixer aquí en els primers anys del nou cicle, analitzant les seves trajectòries de forma global.

En definitiva, es tracta de contemplar en totes les seves dimensions la preparació de la societat per tota una nova generació de catalans.

En aquest número trobareu aportacions de recerques recents i en curs realitzades a Catalunya i en altres indrets, que plantegen nous reptes i reclamen respostes més fermes davant d'un

procés ben constatat de polarització social progressiva i altament preocupant.

Malgrat l'esforç realitzat per les *polítiques d'integració* del govern català per abordar la millora de les condicions d'acollida en els darrers anys, la seva falta de consolidació s'ha fet evident amb la recessió i en les darreres confrontacions electorals.

Pitjors condicions de vida (Informe sobre la Inclusió Social, 2008), desigualtats educatives més grans (Gibson i Carrasco, 2009; Serra i Palaudàries, 2007) i experiències de discriminació ens constaten que es manté la paradoxa que ens va fer iniciar els primers informes sobre la infància i la immigració a Catalunya: aleshores ja parlàvem de doble exposició vs. doble invisibilitat (Carrasco, Ballestín et al., 2002) dels fills i filles de la immigració en diferents àmbits de la vida social.

Fins quan?

Sílvia Carrasco, IP del projecte ARAF1 2010-00032 *Fills i filles de famílies immigrades als països rics: el cas de Catalunya en el context internacional*.

NOTÍCIA DE RECERCA

La mobilitat de l'alumnat: desmuntant explicacions basades en la reagrupació familiar.

Ressenya: Bálint-Ábel Bereményi.

Equip: S. Carrasco, J. Pàmies, B.Á. Bereményi i V. Casalta.

L'increment de la mobilitat de l'alumnat en els nivells d'ensenyament obligatori s'ha considerat una de les problemàtiques més destacades de l'última dècada a les escoles de Catalunya. Aquest fenomen ha estat tema central d'una investigació realitzada pel Grup EMIGRA per encàrrec de la Diputació de Barcelona (2010-2011). Més enllà d'oferir per primera vegada a

Espanya una anàlisi global, quantitativa i qualitativa, sobre l'abast de la mobilitat de l'alumnat i la seva gestió local, l'estudi també proposa un canvi de perspectiva en la comprensió del concepte de matrícula viva. Els autors sostenen que els efectes de les matrícules posteriors al període ordinari de preinscripció escolar i la seva problematització per part d'escoles i autoritats educatives en relació amb les dificultats de gestió local i organització escolar, desvia l'atenció dels processos de mobilitat de les famílies en el territori i les seves causes. Aquesta mobilitat s'ha atribuït erròniament i gairebé en exclusiva a les dinàmiques migratòries i als

“Només el 58% de la MV correspon a alumnat de nacionalitat estrangera.”

Continua a la pàg. 4

LINKS D' INTERÈS

[American Anthropological Association Children and Childhood Interest Group \(AAACIG\)](#): és una iniciativa per promocionar i facilitar la discussió i el treball conjunt dels antropòlegs que treballen en el camp de la infància i/o amb nens.

[International Society for Child Indicators \(ISCI\)](#): té com objectiu l'elaboració d'indicadors així com el desenvolupament de metodologies que permetin avançar cap a una millor capacitat d'anàlisi i mesura del benestar de la infància i l'adolescència.

[Child Migration Research Network](#): aquesta xarxa intenta coordinar el treball dels investigadors que treballen en el camp de la immigració i els seus efectes en els infants.

[Young Lives. An International Study of Childhood Poverty](#): web de l'estudi internacional sobre la pobresa infantil que es desenvolupa en quatre països, amb 12000 nens durant 15 anys.

[Children Migration and Identities Network \(CMI Network\)](#): xarxa d'investigadors interdisciplinària que integra la recerca comparativa sobre com els infants negocien i construeixen la seva identitat en contextos de migració internacional.

[Euromargins](#): projecte europeu que investiga la inclusió/exclusió dels joves adults immigrants a set països de la Unió Europea.

[The International Institute of the Rights for the Rights of the Child \(IDE\)](#): Associació de magistrats i investigadors sobre els drets dels infants, incloent recerca focalitzada en [migracions](#).

[Development Research Centre on Migration, Globalisation & Poverty](#): Consorci especialitzat en recerca en migracions. L'estudi dels infants immigrants és un de les seues eixos centrals.

[Working Group on Children & Migration](#): grup de treball interdisciplinari sobre les experiències migratòries dels infants.

[Institut d'Infància i Món Urbà \(CIIMU\)](#): és un consorci entre diferents universitats i administracions de Barcelona per promoure la investigació en el camp de la infància, l'adolescència i les famílies.

[Col·lectiu Jurista pels Drets de l'Infant \(DRARI\)](#): és una organització dedicada a la defensa dels drets dels menors immigrants no acompanyats.

NOTÍCIA DE RECERCA

Ve de la pàg. anterior

processos de reagrupació familiar, però s'ha d'analitzar, segons els autors, com a efecte de les estratègies familiars relatives als canvis econòmics i la situació del mercat laboral, així com les dificultats i oportunitats d'accés a l'habitatge, i això sense deixar d'explorar l'impacte de factors específicament educatius, com les diverses aspiracions i estratègies d'escolarització de les famílies. En els últims anys la població escolar ha crescut una mitjana anual del 3% a Catalunya. Una part d'aquest creixement s'ha degut a les incorporacions en període de "matrícula viva" (MV), és a dir, després del començament del curs escolar. Segons les dades obtingudes, entre els cursos 2006 / 7 i 2009/10 el volum de les arribades en període de MV va aconseguir el seu màxim en el curs 2007/08 amb 25.446 casos, disminuint en els cursos posteriors,

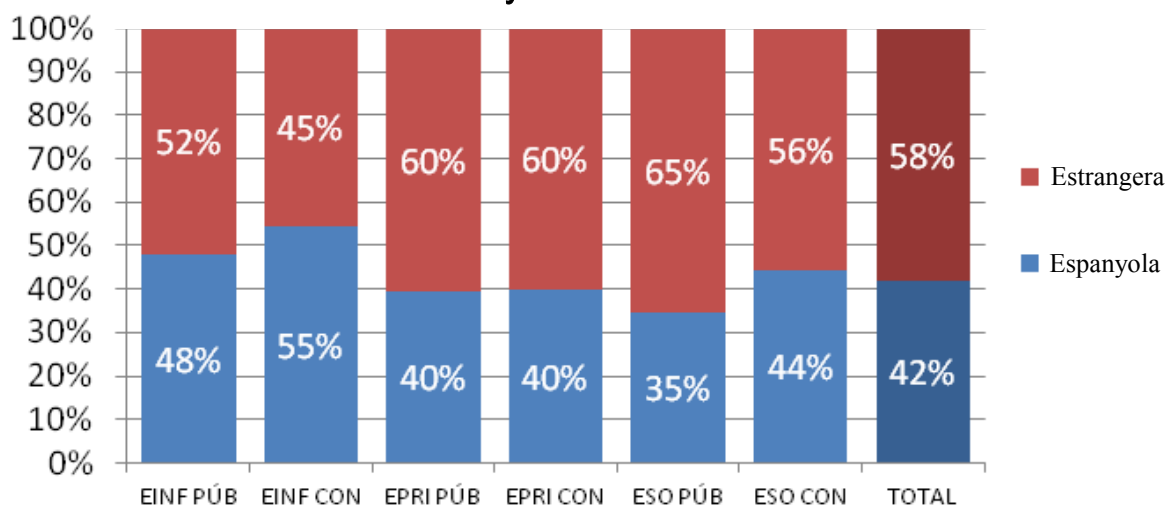
amb 23.203 (2008/09) i 20.397 (2009/10) casos. Però, qui són i d'on vénen els que es mouen? Com podem observar en el Gràfic de la distribució global de l'alumnat per nacionalitat (curs 2009/10), només el 58% de la MV correspon a alumnat de nacionalitat estrangera, sent l'alumnat de nacionalitat espanyola qui protagonitza el 42% els casos. La participació dins del fenomen presenta dues situacions diferenciades en els extrems: en els centres concertats i en l'Educació Infantil, l'alumnat de nacionalitat espanyola supera en volum de MV a l'alumnat de nacionalitat estrangera, amb un 55%, mentre que en els centres públics i en l'ESO l'alumnat de nacionalitat estrangera representa el 65% de la MV. El treball de camp realitzat permet plantejar la hipòtesi que la MV es produeix en un sector de famílies de nacionalitat espanyola perquè durant les primeres setma-

nes del curs (especialment en l'últim any de l'educació infantil i en l'ESO) romanen a l'espera de l'oferta de places dels centres concertats més desitjats com a part de la seva estratègia d'escolarització. Una altra troballa clau de l'estudi ha estat mostrar, a través dels motius adduïts com a causa de matrícula no ordinària, que només el 34% correspon a l'alumnat nouvingut estranger, mentre que més de 41% de casos tenen a veure amb canvis de domicili dins del territori i del sistema educatiu català. Aquestes troballes són fonamentals per desmuntar el mite que la matrícula viva, un dels problemes del sistema educatiu, és un fenomen relacionat principalment amb les dificultats 'causades' per la incorporació constant de població escolar de nacionalitat estrangera nouvinguda al sistema educatiu.

Consultar el [document de síntesi](#) de l'estudi.

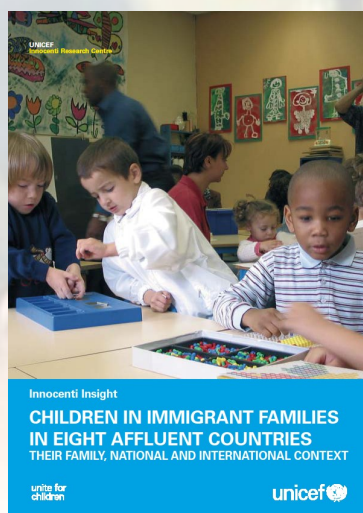
MV per nacionalitat, etapa escolar i titularitat

Catalunya 2009/2010

Innocenti Insight:**CHILDREN IN IMMIGRANT FAMILIES IN EIGHT AFFLUENT COUNTRIES.****Their family, national and international context**

Ressenya: Núria Roca.

L'informe focalitza la població procedent dels països de renda baixa i mitjana (LMICs) i proporciona dades comparatives sobre el nombre i circumstàncies familiars relacionades amb la migració, i dades estadístiques que permeten conèixer la

magnitud de la diversitat de procedències i antecedents, de les condicions de vida i les oportunitats que els infants tenen en els països receptors. L'informe destaca: (1) L'important rol que jugaran aquests infants durant la seva adultesa, en el context social i econòmic dels països receptors, degut al seu augment i també a la disminució de la població autòctona. (2) La gran diversitat de procedències, cultures, religions, llengües i orígens ètnics; l'ús creixent de la llengua dels països receptors i el manteniment de la llengua d'origen en l'àmbit familiar; així com els reptes i oportunitats per assolir la inclusió social. (3) Que es tracta de famílies nuclears amb dos o més fills/es, i amb al menys pare o mare que ha adquirit la ciutadania del país d'assentament. (4) Excepte a Austràlia, Regne Unit i algunes zones d'Itàlia els pares tenen formació universitària, mentre que a la resta de països el grau de formació assolit és més baix. Els pares presenten majors taxes de treball a temps complet que

les mares. (5) Els percentatges de pobresa infantil són més alts en les famílies immigrades que en les natives i la diferència va en augment. S'observa amuntegament de població en algunes llars, principalment a Itàlia. (6) Els joves adults de famílies immigrades presenten diferents resultats educatius i d'inserció laboral. Els dèficits en aquests àmbits, relacionats amb la manca d'oportunitats, limiten la cohesió social i representen una gran pèrdua de capital humà. (7) Hi ha diferents resultats en salut, segons país d'origen i indicadors de salut utilitzats. En relació a la inclusió social, s'observen majors taxes d'èxit en aquelles famílies que participen d'ambdues cultures (origen i assentament), inclòs l'ús fluid de les dues llengües. (8) Finalment, l'estudi fa èmfasi en la necessitat de polítiques que actuïn sobre els factors de marginació i privació que pateixen els infants, per promoure la inclusió social i un desenvolupament harmoniós.

REFLEXIONEM:

- Salazar, Consuelo. Los hijos de los inmigrantes en la prensa española. Alarma y estigma en el discurso periodístico. *Dossier para una Educación Intercultural*. [\[en línia\]](#)
- Síndic de Greuges de Catalunya. Els avenços en la garantia dels drets de l'infant es poden veure afectats per la crisi econòmica i la reducció de les prestacions públiques. 17/10/2011 [\[en línia\]](#)
- Balsells, F. Un informe de Unicef ve riesgo de hambre entre los niños de inmigrantes en España. *El País*, 15/10/2011 [\[en línia\]](#)
- A Duran le preocupa que haya más "mohammeds" que "jordis" en Cataluña. *El Mundo*, 03/11/2011. [\[en línia\]](#)
- Martín Vidal, A. Catalunya aprueba su Ley de la Infancia. *Público*, 13/5/2010. [\[en línia\]](#)
- De Andrés, F. Fuga masiva de niños hispanos en las escuelas de Alabama. *ABC*, 02/11/2011. [\[en línia\]](#)
- Rodríguez-Pina, G. Et al. El PP impedirá la regularización de inmigrantes por arraigo social. *El País*, 24/11/2011 [\[en línia\]](#)
- Tapia, T. 465000 euros a Salt per aconseguir integrar nens i joves immigrants. [\[en línia\]](#)
- Rodríguez, A. Objetivo: vivir en familia. Paralizada la ley española para evitar los menores de 3 años en centros de acogida. *La Vanguardia*, 14/12/2011. [\[en línia\]](#)

Bibliografia d'interès

INFÀNCIA

informes probresa
infantil a Espanya:
[2006](#), [2007](#) i [2009](#)

informes infància i
família a Catalunya:
[2002](#), [2005](#) i [2008](#)

- Ballestín, B. & Roca, C. (2011). [La infància i les famílies procedents de la immigració estrangera a Catalunya en xifres: població, llars i nuclis](#). Revista Catalana de Sociologia, 26, 51-72.
- Moreno, R. & Samper, S. (2011). [Opcions i formes de reagrupament familiar de les persones immigrants: el paper de les administracions locals](#). Revista Catalana de Sociologia, 26, 35-49.
- Bertran, M. (2005). [Relacions entre famílies immigrades i institucions educatives en l'etapa de zero a sis anys](#). Barcelona: Fundació Jaume Bofill, Finestra Oberta, 46.

Gaitán, L. & Liebel, M. (2011). **Ciudadanía y derechos de participación de los niños**. Madrid: Síntesis.

- Adroher, S. & Vidal, F. (2009). **La Infancia en España: Nuevos Desafíos Sociales, Nuevas Respuestas**. Madrid: Universidad Pontificia de Comillas.
- Gaitán, L.; Cantó, O. & Leyra, B. (2011). **Las Políticas Públicas y la Infancia en España: su evolución, sus impactos y sus percepciones**. Madrid: Unicef.

JOVES

Aparicio, R. & Tornos, A. (2006). **Hijos de inmigrantes que se hacen adultos: marroquíes, dominicanos, peruanos**. Observatorio permanente de la inmigración.

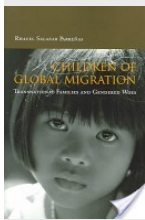

Alarcón, A. & Alcalde, R. (2010). **Joves d'origen immigrant a Catalunya. Necessitats i demandes: una aproximació sociològica**. Generalitat de Catalunya: Secretaria de Joventut.

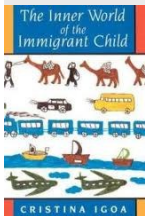

- Roca, N. (2011). [Young adults of Latin American origin in London and Oxford: Identities, discrimination and social inclusion](#). COMPAS, Working Paper No. 93.
- García, I. (2010). [Jóvenes de origen inmigrante: desigualdades y discriminaciones](#). Revista de Estudios de Juventud, 89, 125-142.
- Torrabadella, L. & Tejero, E. (2005). [Pioneros i pioners. Trajectòries biogràfiques de filles i fills de famílies immigrades a Catalunya](#). Fundació Caixa Sabadell.
- Carrasco, S. (Coord) (2004). Inmigración, contexto familiar y educación: procesos y experiencias de la población marroquí, ecuatoriana, china y senegambiana. Barcelona: ICE-UAB.

BIBLIOGRAFIA D' INTERÉS

Salazar, R. (2005)
Children of Global Migration: Transnational Families and Gendered Woes.
Stanford: Stanford University Press.
0-8047-4945-0

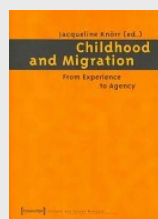
Igoa, C. (1995)
The Inner World of the Immigrant Child.
New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.
0-8058-8013-5

Ackers, L. & Stalford, H. (2004)
A community for children?: Children, Citizenship and Internal Migration in the EU.
Hampshire: Ashgate Publishing Limited.
0-7546-1858-7.

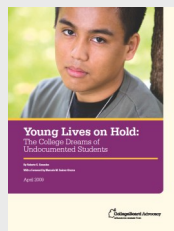
Bryceson, D. & Vuorela, U. (2002)
The Transnational Family: New European Frontiers and Global Networks.
Berg Publishers.
1859736815

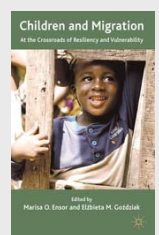
Knorr, J. (2005)
Childhood and Migration: from Experience to Agency.
New Brunswick: Transaction Publishers.
3899423844

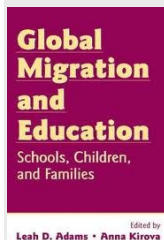
Lorcerie, F. (2010).
Pratiquer les frontières: Jeunes migrants et descendants de migrants dans l'espace franco-maghrébin.
CNRS Editions
9782271069986

Gonzales, Roberto G. 2009.
Young lives on hold: the college dreams of undocumented students.
CollegeBoard Advocacy.

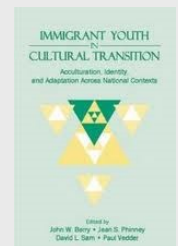

Ensor, M. & Gozdzik, E. (2010)
Children and Migration. At the crossroads of Resiliency and Vulnerability.
Palgrave Macmillan.
978-0-230-27253-8

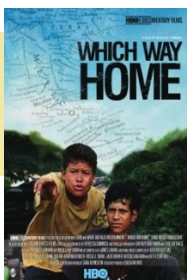

Adams, L. & Kirova, A. (2006)
Global Migration and Education: Schools, Children and Families.
London: Routledge.
0805858385

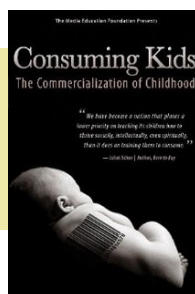
Berry J.W. et al. (2006).
Immigrant Youth in Cultural Transition: Acculturation, Identity and Adaptation Across National Context.
New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates
0805851569

PER VEURE

Which way home
Rebecca Cammisa
Any: 2009
Duració: 90'

Consuming Kids: The commercialization of Childhood
Adriana Barbaro & Jeremy Earp
Any: 2008
Duració: 66'

The Boys of Baraka
Heidi Ewing & Rachel Grady
Any: 2005
Duració: 85'

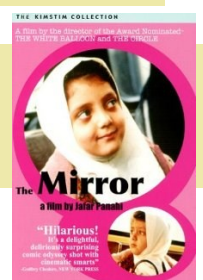

Stolen Childhoods
Len Morris & R. Romano
Any: 2005
Duració: 85'

The Mirror
Jafar Panahi
Any: 1997
Duració: 95'

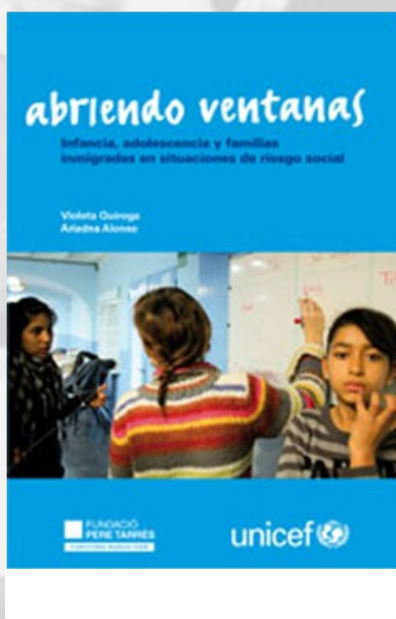
In Between Days
So Yong Kim
Any: 2006
Duració: 83'

- En el marc del Curs “Formació per afrontar des del món local, els rumors associats a la immigració”, organitzat per la Diputació de Barcelona, **Jordi Pàmies** va contribuir amb l’elaboració de material de formació des de l’àmbit d’educació.
- **Patricia Ames** va presentar el document de treball “Cambios y oportunidades: la transición a la escuela secundaria en Peru” el passat 11 d’agost en el centre GRADE de Lima.
- 8 Membres del Grup Emigra (**S. Carrasco, J. Pàmies, B.Á. Bereményi, L.Narciso, M. Ponferrada, M. Bertran, R. Villà i S. Prado**) van participar al XII Congreso de la Federación de Asociaciones de Antropología de España (León, 6-9 de setembre), on van presentar Treballs individuals i col·lectius. A més, **C. Molins** va coorganitzar la taula de treball sobre Educació.
- Entre els dies 6 i 8 de setembre **Patricia Ames** va participar a la conferència de la British Educational Research Association (BERA) a Londres amb la ponència “Educational transitions of children living in poverty” en el marc del simposi “Equal learning opportunities”.
- 4 Membres del Grup Emigra (**B.Á. Bereményi, R. Villà, V. Casalta i A. Paniagua**) van participar amb 4 comunicacions sobre les seves recerques a la European Conference of Educational Research (ECER) 2011 celebrada a Berlín, 13-16 de setembre.
- **B.Á. Bereményi** participà en la Roma Youth Conference “Voicing the aspirations and projects of Roma Youth in the Council of Europe” en representació de TERNIKALO XXI, org. de joves gitans d’Espanya, a Estrasburg, els dies 26-30 de setembre.
- El 10 d’octubre **P. Ames** va realitzar un seminari a la U. Pompeu Fabra per al grup de Literacitat Crítica del Dept. De Traducció i Ciències del Llenguatge.
- El 4 de novembre **Sílvia Carrasco i Bálint-Ábel Bereményi** van co-organitzar el segon seminari franco-italo-espanyol URBA-ROM a l’Institut d’Etudes Politiques (Science Po) a París, on van presentar avenços d’investigació.
- **Vicenç Casalta** va fer una conferència al màster d’Educació Especial de Blanquerna sobre interculturalitat i dispositius d’atenció a l’alumnat d’origen estranger el 7 de novembre.
- **Bea Ballestín** va participar amb una comunicació a la International Conference Ethnography and Difference in Educational Fields, celebrada el 17-19 de novembre a Erlangen (Alemanya).
- El 19 de Novembre, **B. Á. Bereményi** va participar en un seminari de preparació del programa marc FP7 a la Universitat de Lovaina sobre temes de minories a Europa.
- El 22 de novembre **Lilia Khabibullina** va fer la defensa de la seva Tesi “Circulació dels nens russos: el cas dels adopcions internacionals de Rússia a Espanya”, supervisada pel Dr. Joan Bestard, a la Universitat de Barcelona, obtenint el títol de Doctora cum laude.
- Entre els dies 24-25 de novembre, **B.Á. Bereményi** va participar en un partner meeting a Budapest organitzat per la Open Society Roma Initiatives, que financia l’Avaluació del Pla Català d’Integració del Poble Gitano de la qual és director científic.
- De setembre a desembre, ambdós inclosos, ha estat entre nosaltres com a investigadora predoctoral visitant la becària JAE del CCHS del CSIC **Pilar Cucalón**, vinculada al Dept. D’Antropologia on treballa juntament amb la Dra. Margarita del Olmo.
- El 2 de desembre **Àlex Paniagua** va participar a Londres a la presentació de l’informe final “BME Children in London: Educational Needs and the Role of Community Organisations” del qual és co-autor i va oferir una comunicació sobre la seva recerca en curs.
- **Cris Molins** va fer una conferència el 2 de novembre el pes dels estereotips i les desigualtats en els factors de l’exclusió social en el curs “Introducció a situacions de desigualtat i exclusió social” organitzat per la FAS (Fundació Autònoma Solidària) al Campus de la UAB.
- El 14-15 de desembre **R. Villà** ha participat amb una comunicació sobre la seva recerca en curs al Colloque International Violences à l’Ecole : Normes et Professionnalités en Questions. Université d’Artois – Arras – France.

RESSENYA D'INVESTIGACIÓ

Quiroga V., Alonso A. (2011) *Abriendo ventanas. Infancia, adolescencia y familias inmigradas en situaciones de riesgo social*. Barcelona, UNICEF-Fundació Pere Tarrés.
Ressenya: Beatriz Ballestín.

Aquesta publicació es basa en una recerca co-finançada per UNICEF Espanya i la Secretaria d'Immigració de la Generalitat de Catalunya que té per objectiu explorar i descriure les diferents situacions de risc social i vulnerabilitat que es donen en el col·lectiu específic dels fills i filles de famílies immigrades a Espanya, principalment des de l'òptica dels professionals de l'acció social que atenen aquests menors. Com a objectius específics, cal destacar:

- La descripció i la identificació dels factors objectius i subjectius de risc social, per ordre d'importància que afecten el col·lectiu

- La visualització de les situacions de risc que, pel fet de ser invisibles, no són suficientment ateses
- L'anàlisi dels mecanismes institucionals i socials (escola, sanitat, oci i lleure, economia, etc.) existents en el moment actual que tenen com a fita minimitzar aquestes situacions de risc, posant especial èmfasi en els dèficits.
- La identificació dels factors d'inclusió social i factors de protecció per tal promoure una millor integració social d'aquesta població

L'informe es divideix en 6 capítols: els dos primers corresponen a la introducció i la metodologia. El tercer capítol presenta algunes dades estadístiques sobre els fills i filles de famílies immigrades a Espanya a partir de les variables explotables segons les fonts existents (Padró d'Habitants i Ministerio de Trabajo e Inmigración).

El quart capítol suposa el nucli de la recerca i descriu els mencionats factors de risc social i factors protectors des de la perspectiva dels professionals de l'acció social que atenen els menors. Per tal de valorar els factors de risc es tenen en compte 8 àmbits d'anàlisi: jurídic, familiar, econòmic, escolar, formació i inserció laboral, temps lliure i identitats, salut i intervenció de les administracions, i funcionament del circuit de l'atenció social. Aquests

àmbits determinen tot l'espai físic i simbòlic dels menors, i és aquí on es comprova com es vulneren els seus drets fonamentals. Per tant, aquest capítol esdevé clau per a oferir recomanacions, bones pràctiques i futures línies d'actuació a les administracions competents en infància, amb l'objectiu de minimitzar i/o eliminar aquestes situacions de discriminació respecte els menors autòctons.

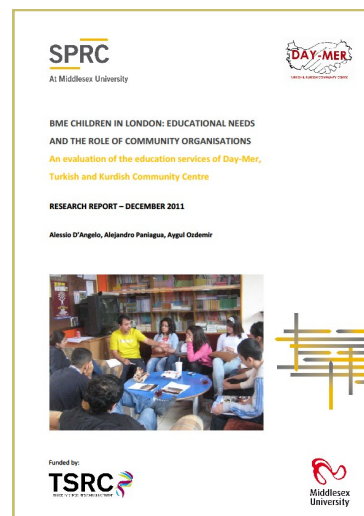
El cinquè capítol exemplifica els factors de risc social i els protectors en 8 relats de vida de fills i filles de famílies immigrades de diferents nacionalitats en situació de risc social. Es tenen en compte les principals nacionalitats existents al país, la perspectiva de gènere i les edats compreses en l'etapa adolescent. Finalment, el sisè capítol recull les principals recomanacions que es desprenen de la recerca, així com les orientacions a través de les bones pràctiques i la visualització dels factors protectors.

Les autores posen especial cura en no estigmatitzar ni propagar prejudicis ni estereotips sobre els fills de famílies immigrades, sinó tot el contrari. Amb la recerca es vol denunciar la manca d'oportunitats que té aquest col·lectiu i la vulneració dels seus drets fonamentals. Es vol visibilitzar les desigualtats que pateixen aquests infants per tal de "repensar" el nostre estat del benestar, amb la vista posada en una cohesió social veritable i duradora.

PUBLICACIONS EMIGRA

Patricia Ames (2011). Discriminación, desigualdad y territorio: nuevas y viejas jerarquías en definición, en: Cueto, M. & Lerner, A.; *Desarrollo, desigualdades y conflictos sociales. Una perspectiva desde los países andinos*. Lima: Instituto de Estudios peruanos.

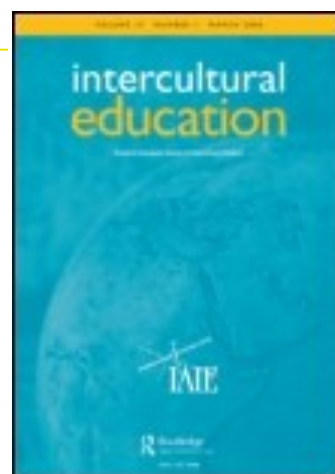

Alessio D'Angelo, Alejandro Paniagua & Aygur Ozdemir (2011) *BME Children in London: Educational Needs and the Role of Community Organisations. An evaluation of the education services of Day-Mer, Turkish and Kurdish Community Centre*. London: Middlesex.

Sílvia Carrasco & Bálint-Ábel Bereményi (2011) Roma culture and language, from assimilation to "additive recognition", in *Green Perspectives on Roma and Traveller Inclusion*, Brussels: Green European Foundation.

Bálint-Ábel Bereményi (2011) Intercultural policies and the contradictory views of teachers: the Roma in Catalan schools. *Intercultural Education*, 22, 5, 355-369.

Altres publicacions EMIGRA:

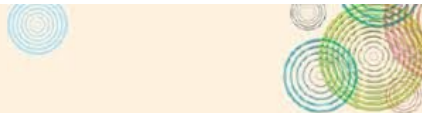
- Casalta, V. (2011) De las prácticas escolares al habitus docente. El profesorado y la integración de los hijos e hijas de familias inmigrantes en la escuela, [EMIGRA working papers, 129](#).
- Hernández, R. (2011). Jóvenes, producción cultural y espacio público. Exploración etnográfica en espacios lúdico-deportivos de Atenas, Barcelona y Gainesville. [EMIGRA working papers, 130](#).
- Roca, N. (2011). Construint identitats flexibles. Joves adults d'origen extracomunitari a Barcelona. [Emigra working papers, 131](#).
- Paniagua, A. (2011). Tan fuerte como su eslabón más débil. El caso de las AMPA en la integración escolar y social de las familias inmigradas. [EMIGRA working papers, 132](#).

Altres informacions d'interès

Després de diverses estades i sabàtics (Toronto, Londres, Oxford, Sheffield, Granada), els investigadors d'EMIGRA tornen a treballar a la seu del Departament d'Antropologia Social i Cultural.

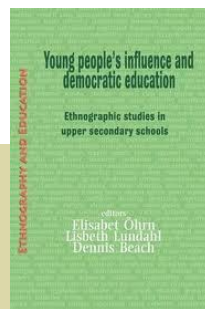
Ángeles Ramírez va presentar el seu darrer llibre *La trampa del velo* (Ed. Catarata). [Llegir entrevista.](#)

XARXA BCN antirumors

La Xarxa BCN Antirumors, constituïda des de juliol del 2010, compta amb la participació de més de 240 entitats, associacions i persones a títol individual amb l'objectiu de erradicar estereotips, prejudicis i fomentar una visió antirracista.

Young people's influence and democratic education: Ethnographic studies in upper secondary schools - editors Elisabet Öhrn, Lisbeth Lundahl and Dennis Beach - 2011. Aquest estudi etnogràfic mostra com les relacions socials es formen a través de rituals i ritualitzacions. En aquest sentit, se centra en la dramàtúrgia i l'organització de les interaccions del ritu i els seus efectes en el coneixement i les pràctiques socials.

Michigan aprova una llei que justifica el 'bullying' si es fa per motius religiosos.
[\[notícia\]](#)

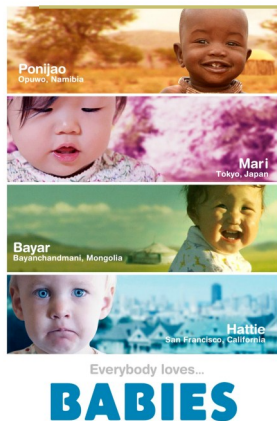
Fred Gearing, Professor Emèrit del Departament d'Antropologia de la Universitat de Buffalo va morir el passat 20 de Setembre, a l'edat de 88 anys. [\[Obituari\]](#)

ON THEIR OWN

BRITAIN'S CHILD MIGRANTS

Exposició sobre els més de 100.000 nens i nenes que van ser 'enviats' des de la Gran Bretanya a Canadà, Austràlia i altres països de la Commonwealth.

Babies.
Dir. Thomas Balmès.
Any: 2010.
Duració: 79'

Imprescindible

Documental que segueix la vida de quatre infants durant el seu primer any de vida a Namíbia, Mongòlia, Tokyo i San Francisco. Segons l'antropòleg David F. Lancey, el film aconsegueix, en tan sols 75 minuts, "començar a adquirir una perspectiva del món des de la infància", gràcies a una excel·lent cinematografia on els nadons ocupen el centre de la composició de cada pla. Sobre la representativitat del film de la diversitat cultural i la infància, podeu seguir la interessant reflexió que fa el mateix Lancey [\[aquí\]](#).

Grup Convidat

Presentar el Grupo INTER - CSIC nos lleva necesariamente a señalar, en primer lugar, que se encuentra en el seno de un grupo más amplio, el INTER, que componemos diferentes investigadores, profesores, estudiantes con un objetivo en común: la docencia e indagación en educación y diversidad cultural

Desde esta perspectiva, en el INTER - CSIC hemos desarrollado dos proyectos I+D+i del Ministerio de Ciencia e Innovación ("Estrategias de Integración y Prevención del Racismo en las Escuelas (I) y (II) que nos han permitido: a) estudiar las prácticas que producen relaciones desigualitarias entre las personas; b) dirigir esta mirada a la escuela, visibilizando su papel en la producción de interacciones ba-

sadas en discriminaciones racistas; c) emplear la etnografía multi-situada como metodología de investigación; d) desarrollar estos estudios en diferentes latitudes planetarias; e) pensar maneras de generar cambio a partir de las situaciones descritas.

A pesar de los rasgos señalados, el primer y segundo proyecto se diferencian, principalmente, en la reformulación de una serie de concepciones básicas. En este sentido, hemos sustituido el término integración por el de participación, ya que este último aspira a que los diferentes grupos experimenten transformaciones a la hora de convivir y rechaza la idea implícita en el concepto de integración de que quien

Grupo INTER-CSIC

<http://www.proyectos.cchs.csic.es/integracion/>

<http://www.uned.es/grupointer/>

Pilar Cucalón y Margarita del Olmo.

debe de adaptarse es el recién llegado. Otorgamos un papel fundamental a los profesores, y no sólo a las políticas públicas, en la erradicación del racismo y la promoción de prácticas reales de participación entre todos los estudiantes. Y finalmente, consideramos que el análisis y transformación de las relaciones desigualitarias deben ser interseccionales (es decir, una misma persona puede verse afectada no sólo por el racismo, sino también por el clasismo, la discriminación por género, edad, etnia y sexualidad).

CONVOCATÒRIES

Fractured childhoods: families separated by immigration detention. Congr s Anual, 24 de Gener de 2012.
Amnesty International UK, The Human Rights Action Centre
17-25 New Inn Yard, London, EC2A

BiD Bail for Immigration Detainees

6ª Conferencia sobre Jóvenes y Sociedades en Europa y el Mediterráneo: itinerarios e identidades en un contexto de internacionalización. Organizada por el grupo de investigación en Educación y Trabajo (GRET) de la UAB. Barcelona, del 7 al 9 de junio de 2012.

Child Welfare in Europe and China
Key sources on 'children left behind' for the EU-China Civil Society Dialogue on "Community Building and Service Provision for Vulnerable Groups| Ningbo, China, February 2012"

European Conference on Educational Research [ECER 2012 Cadiz](#), "Call for Abstracts" obert pels simposis: "[Noves aproximacions metodològiques en la recerca educativa, de la infància i la joventut](#)" (fins al 10 de Gener) i "[Education of Roma, Sinti, Travellers and 'occupational nomads](#)" (fins al 10 de Gener).

XVI Conferencia de Sociología de la Educación tendrá lugar en Oviedo, 12 y 13 de julio de 2012.

VII Congreso sobre Migraciones Internacionales en España (Bilbao, abril 2012).

Amb el suport de: AGAUR-ARAFI 2007 y 2008, Xarxa d'investigació etnogr fica sobre migracions, minories, infància i educació;
AGAUR-ARAFI 2010, Fills i filles de famílies immigrades als països rics. Informe 2010 sobre el cas de Catalunya en el context internacional.

Agència Catalana de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca.
<http://gencat.cat/agaur>

NOTÍCIES, SUGGERIMENTS I SUBSCRIPCIONS
Grup de recerca EMIGRA
Dept. d'Antropologia Social i Cultural,
UAB
grupsderecerca.uab.cat/emigra/
gr.emigra@uab.es